



Ortadoğı'da Türkiye'nin Önemi

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Siyaset Bilimi Ve Kamu Yönetimi

Seyit TALO

Türkiye coğrafi konumu itibarıyla birbirinden farklı ve çıkarları zaman zaman çelişen yapıdaki ülkelerle komşudur. Bu çeşitliliğin getirdiği koşullara bakıldığında birtakım sorunların ortaya çıkması ise kaçınılmazdır. Gerek Kafkasya gerekse Ortadoğu bölgesinde yaşanan çatışmalar, doğrudan veya dolaylı olarak Türkiye ile bağlantılı olmuştur. Tüm bu olaylarda Türkiye'nin merkez konumda bulunması, ilişkili olduğu ülkelerle çok yönlü politikalar geliştirmesine yol açmıştır. Sahip olduğu bu stratejik konumu dolayısıyla Türkiye, sorunların çözümüne müdahil olma ve etki alanının genişlemesi için bölgesel ve küresel olarak yeni stratejiler benimsemeye başlamıştır.

Türkiye'nin Jeopolitik Önemi

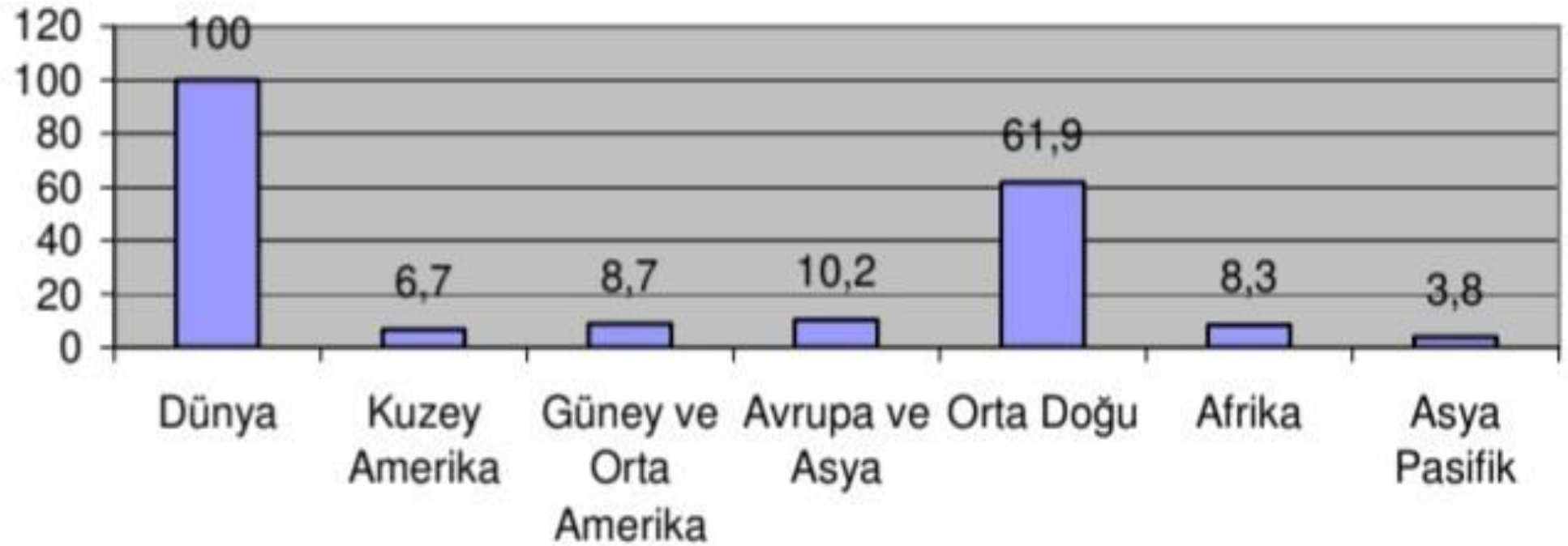
- Türkiye dünyanın en önemli petrol rezervlerine sahip olan Orta Doğu ve Hazar havzası ile önemli deniz ulaştırma yollarının kavşağında bulunan Akdeniz havzası içinde yer alır. Karadeniz havzası ve boğazlar, Balkanlar, Kafkasya ve Orta Asya'nın oluşturduğu coğrafyanın merkezinde bulunmaktadır.



Ortadoğu'yu Önemli Kılan Faktörler

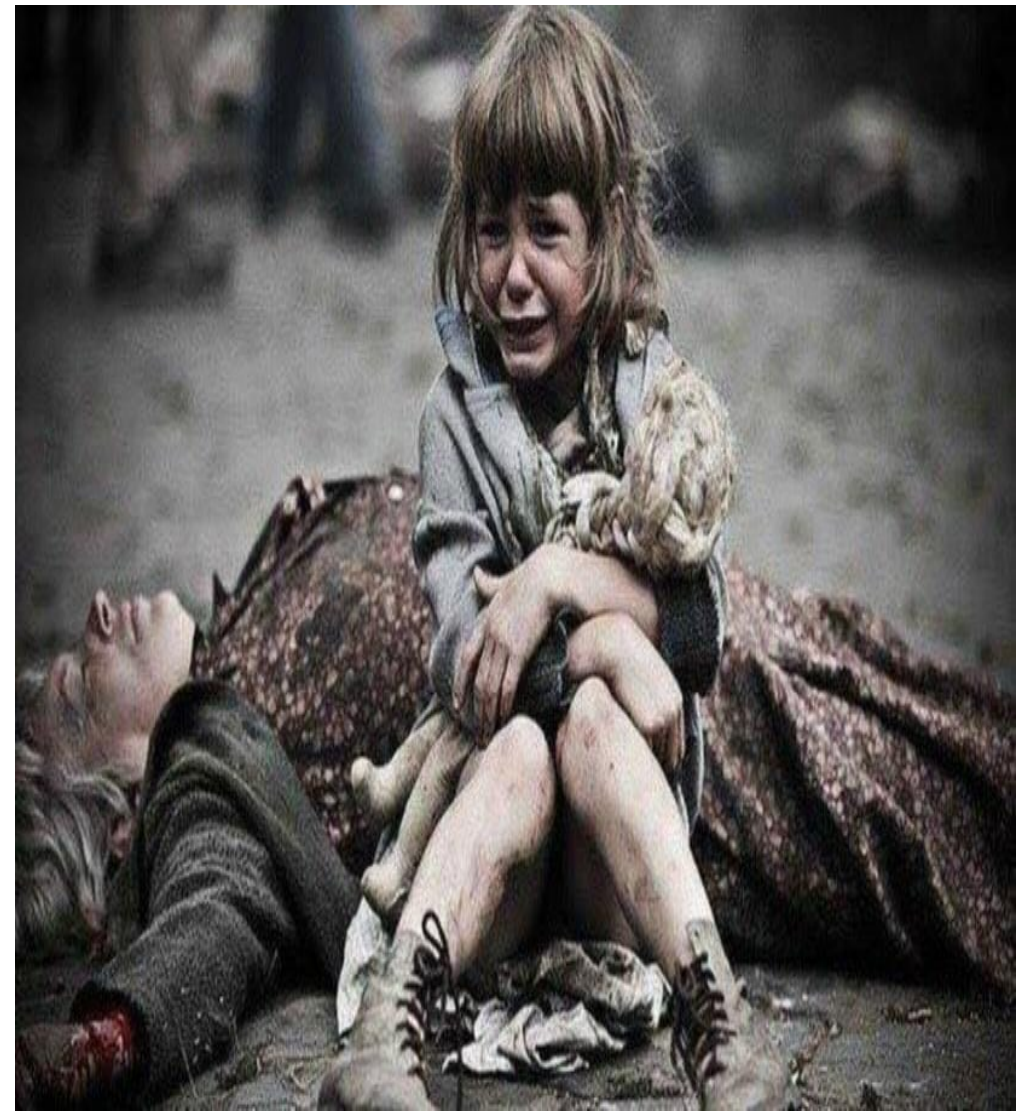
- Ortadoğu 7 milyon 207.575 kmkare toprak parçasına sahip yaklaşık 400 milyon nüfusu barındıran Yahudilik, Hristiyanlık, İslamiyet,Zerdüştlük, Bahailik gibi dinlerin doğduğu bir merkezdir.
- Bir diğer önemli faktör tarihi açıdan derinliğinin oluşturduğu jeokültürel özelliklerdir. İnsanlık tarihinin başladığı Mezopotamya bölgesi de burada yer alır
- Petrol rezervi bakımından çok zengindir. Dünyada keşfedilmiş petrolün %52si (2020) bu coğrafyada yer almaktadır.
- Suveyş kanalı İstanbul boğazı Çanakkale boğazı Hürmüz boğazı babulmendep boğazı gibi boğazlara sahip bir bölgedir.
- Akdeniz, Kızıldeniz, Umman Denizi, Karadeniz,Basra Körfezi gibi denizlere kıyısı vardır.

2000 Yılında Dünya Petrol Rezervlerinin Bölgesel Olarak Dağılımı(%)



Neden Ortadoğu ok Karışık?

- Nedeni aslında belli: Ortadoğu gerek stratejik gerek petrol rezervi açısından gerek sosyal ,ekonomik ve siyasi nedenlerden dolayı çok önemli bir bölge ve bu önemden dolayı dünya güçleri bu bölgeye sahip olmak için çeşitli projeler çeşitli planlar çeşitli güç mücadeleleri ortaya koyuyor. Zira savaşlar ve krizler sebebiyle yaklaşık olarak 12 milyon insan göç etmek zorunda kaldı.





Türkiye'nin Önemi Nedir?

Ortadoğu ülkeleri arasında hemen hemen bütün ülkelerde bir kargaşa bir kaos hakim savaşlar, kan ve gözyaşı, güç mücadeleleri, çeşitli örgütler, baronlar, şebekeler burada hakimiyet kurmak için mücadele veriyor.

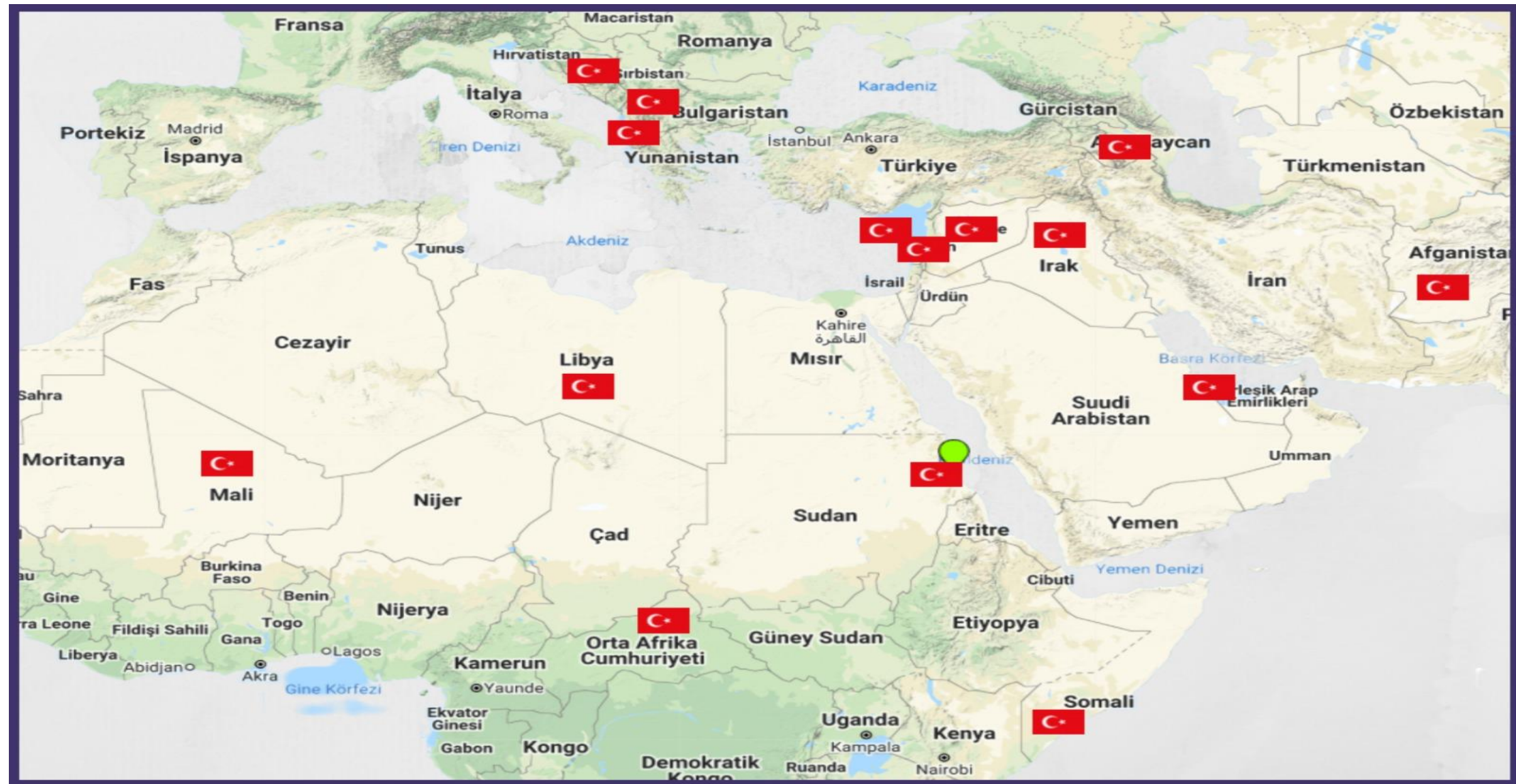
Baktığımızda Suriye, Irak, İran, Filistin, Mısır, Lübnan, Arabistan, Yemen, Umman, Ürdün gibi ülkelerde karışıklıklar ve korku hakim. Türkiye bu ülkelere nazaran bölgedeki en az karışık olan ülkelere biri bu da güç mücadeleleri arasında Türkiye'ye karşı planları arttırıyor.

Türkiye'nin Hedefi Nedir?

Türkiye'nin öncelikli hedefi kendisini özellikle terör örgütlerinden ve yardım yapanlardan korumaktır, diğer hedef ise bölgede oynanan oyunları oynacağı olmaksızın kendi lehine çevirmeye çalışmaktadır. Türkiye'nin Osmanlı devleti'nden kalan Ortadoğu bağları o bölgedeki geçmişten gelen kültürel yapı her ne kadar bir avantaj sağlasa da Türkiye'nin bölgedeki düşmanları çok güçlüdür.

Türkiye özellikle Suriye ve Irak'a yaptığı askeri operasyonlar; Irak, Suriye, Lübnan, Katar, Kıbrıs gibi ülkelere kurduğu askeri üslerle Ortadoğu'daki hakimiyetini göstermektedir.

Tarihe baktığımızda Mezopotamya uygarlıkları sonrasında Arap devletler daha sonra Bizans, Selçuklular, Osmanlılar bölgeye hakim olmaya çalışırken karışıklıklar hep devam etmiştir. Geçmişten gelen Ortadoğu'daki karışıklıklar görünen o ki önümüzdeki yıllarda ve önümüzdeki asırlarda hep devam edecek gibi duruyor.



Kaynakça

Türkiye'nin Ortadoğu politikası tasam.org

<https://tarihportali.net/buyuk-guclerin-orta-dogu-politikalari>

<https://www.sosyalbilgiler.org/orta-doguda-manda-yonetimlerin-kurulmasi/>